

Lavinia Braniște

Camping

roman

POLIROM
2025

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2025 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © Lavinia Braniște

Foto autoare: © Barna Nemethi

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, Bd. Carol I nr. 4, P.O. BOX 266, 700505

București, Bd. Gheorghe Șincai nr. 9A, bl. 3A, sc. A, et. 6, ap. 18,
sector 4, 040312, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

BRANIȘTE, LAVINIA

Camping / Lavinia Braniște. – Iași: Polirom, 2025

ISBN: 978-630-344-150-4

821.135.1

Printed in ROMANIA

— Nimeni nu e o mamă bună, i-a zis prietena ei Teresa, care are o fată în Danemarca și una în Germania, și un total de patru nepoți, din care pe unul nu l-a văzut încă pe viu.

Și i-a mai zis: bine că nu e mamă tânără acum.

Cu toate provocările care sunt. Tehnologia. Creditele.

În timpul liber, cu clienții din camping pe care și-i apropiază ca prieteni pe termen scurt sau foarte scurt, stă uneori la un pahar de ceva, *o cupă*, în jurul spiralei anti-țânțari ca în jurul focului, și-și spun povești de familie. Unii sunt foarte detașați – când Estela a devenit bunică, de exemplu, și-a sunat fiica s-o felicite, dar nu și-a întrerupt șederea la malul mării ca să dea fuga la maternitate.

În poveștile clienților, reflexul Sofiei e mai degrabă să se identifice cu copilul decât cu părintele, chiar și la vârsta ei. Se gândește mai degrabă cum ar fi fost să nu vină taică-su la maternitate decât cum ar fi să nu se ducă ea. O sperie gândul că ar putea să i se refuze vreodată afecțiunea părintească.

Ea citește detașarea în termeni afectivi, dar poate nu e asta, poate e doar capacitatea oamenilor de a-și duce viața în afara sistemului familiei.

În toți cei douăzeci de ani petrecuți aici, momentul ei de forță prin excelență a fost la început, poate nici

n-avea un an de când venise, într-o duminică pustie în care a fugit după unul care i-a furat poșeta. Era internă la un bătrân și era liberă doar câteva ore pe săptămână, duminica după-amiază, când totul era închis și orașul era gol.

A fugit mult după tâlhar, nu s-a lăsat, nici nu știa cât o țin picioarele, l-a urmărit până când acela a obosit și s-a așezat pe o bancă, iar ea a venit prin spatele lui și i-a smuls geanta. S-au luptat pentru ea, dar bărbatul n-a insistat, îl șocase nebuna. Nu se aștepta să alerge atât după el. Iar ea nu a fugit pentru acte (nici nu s-a gândit atunci, pe loc, ce s-ar întâmpla dacă i le-ar găsi garda aruncate pe jos pe stradă), ci pentru cartela de telefon de două euro, din care pierdea imediat vreo șase după ce tasta codul țării, pentru ca la două-trei minute după începerea convorbirii o voce feminină să o *avizeze* în fundal că se termină creditul: *el credito de su tarjeta se está agotando*, de la *gota*, picătură, curgeau picăturile din *tarjetă*, zburau secunde, dispăreau banii.

Încă nu se obișnuise cu greutatea monedelor. Atârnau greu în buzunar, monedele de acasă erau de aluminiu și aveau valori din trei sau patru cifre. Scotea câte o monedă cu capul bucălat al regelui Juan Carlos și răzuia cu ea cartela, ca să scoată la lumină codul secret, din foarte multe cifre, pe care urma să-l tasteze la telefonul public pentru convorbirea internațională.

În ziua aceea a avut ceva din forța mamei ei, o femeie capabilă să alerge la propriu pentru a restabili ordinea lucrurilor. A pierdut-o în adolescență, dar are foarte vie amintirea unei după-amiezi când venea de la școală, imediat după ce începuse gimnaziul, iar la colțul străzii s-a hârjonit cu un băiat. După ce a scăpat de el, și-a continuat drumul spre casă, mai avea puțin. Și atunci a văzut o femeie care venea alergând și a trecut

pe lângă ea în viteză și și-a dat seama că era maică-sa, care văzuse scena și se ducea după băiat. Era deja mărișoară și i-a fost jenă că mama a apărut alergând de nicăieri ca să-i facă dreptate. Dar apoi a pierdut-o și scena asta a căpătat altă semnificație. Mama ei era o forță.

Avea pe atunci o colegă de bancă, Marilena sau Marinela, nu mai știe exact, și-o amintește vag, dar ține minte că i-a povestit o scenă cu un unchi care, la ea în casă, în vizită fiind, i-a luat mâna fetei și a silit-o să-l pipăie pe organele genitale. Ea a scos un țipăt, iar el s-a retras și s-a închis la pantaloni. Fata i-a spus Sofiei: *bine că nu l-a văzut tăticul, că-i crăpa capul, tăticul s-ar duce la pușcărie pentru mine!*

A zis-o cu o foarte mare mândrie. Sofia a fost șocată nu atât de gestul unchiului, cât de existența acestui tată cu un potențial așa de violent și de mândria cu care-l dezvăluia fata. Nu s-a putut abține să nu facă o comparație. Să se întrebe dacă Moșneguțu ar face pușcărie pentru ea. Nu săvârșind o crimă, ci ceva mai ușor, o îmbrânceanță sau o defăimare, și, cu toate că nu și-ar fi dorit sub nicio formă astfel de dovezi de iubire, știa foarte bine că nu. El n-ar fi ripostat în niciun fel, pentru că era moale.

În decembrie '89 i-au trecut niște gloanțe pe la ureche și, cu sprijinul unui vecin ajuns rapid senator, ar fi putut să-și ia și el un certificat de revoluționar, dacă ar fi fost destul de „lucid“. Măcar să meargă cu trenul la clasa întâi. Nu doar că i s-a ivit ocazia, dar vecinul, devenit acum elită locală, chiar a vrut să-l ajute, într-o zi în care l-a chemat pe la el și i-a oferit friptură rece de vânat, adusă într-o pungă de la nunta lui Dan Iosif, la care fusese cu o zi înainte. Moșneguțu nu s-a simțit revoluționar, adică nu s-a simțit în stare să conjure cei trei martori

necesari pentru certificat. Știa că e moale. S-a dus acasă resemnat și carnea a dat-o la câine.

În moliciunea lui, Moșneguțu avea totuși anduranță și ceea ce astăzi se numește reziliență: amortiza șocuri, revenea la forma inițială, la felul lui de a fi, nealterat. Trecuse prin viață fără să se smintească, iar asta i se părea Sofiei acum, după atâta timp, în sfârșit o dovadă de forță. Mai ales că ea fusese de multe ori în buza smintelii, și simțea că se apropie și acum. Simțea că s-ar sminti dacă se întoarce.

*

Își notează în calendar data programării la INSS, dar o râcâie faptul că Robert i-a dezvăluit Anei Lisa slăbiciunea ei, și anume bătrânețea. Îi țiuie urechile, în ultima vreme are tensiune oscilantă, ea care toată viața a fost în pragul leșinului și a trăit cu tensiunea 10 sau chiar 9. Aceste valuri ale sângelui, imposibil de controlat, și acest sunet ca o mașinărie care semnaleză o avarie.

Bea apă, multă apă, asta o calmează mereu.

Acum are nevoie de mare.

Își ia rogojina și pălăria de paie și iese din *avans* aplecându-se prin deschizătură – clapeta e căzută într-o parte, fiindcă fermoarul e desfăcut complet. Robert e afară, fumează cu spatele la caravana ei și suflă fumul în florile de bougainvillea care îmbracă parțial gardul de sârmă al lui Tomás.

Și acasă, cu bunicu-său, face la fel, se preface că se ascunde ca să nu-l vadă fumând. Când adulții i-au acceptat noul obicei, le-a făcut un fel de promisiune tacită că nu-l vor vedea cu țigara în mână.

Sofia îl anunță că vrea să coboare un pic la plajă, iar el se întoarce confuz și are nevoie de o secundă sau două ca să ascundă la spate mâna cu țigara.

— Vezi că n-am luat nimic la mine, îi zice ea.

Coboară fără portofel și telefon, liberă.

Iese pe poarta din vale, o evită pe Ana Lisa, deși ar trebui să treacă pe la ea să-i mulțumească pentru ajutor. De la poarta aceea și până la șoseaua principală, care trece paralel cu malul mării, e o stradă îngustă și destul de abruptă, care-ți pune la încercare articulațiile. Sofia are genunchii moi, nu are încredere în ei, simțul echilibrului o părăsește cu totul. Noroc că la strada principală e semafor. Câteodată, când corpul e slăbit, se teme să traverseze.

Așteaptă culoarea verde și simte pe obraz cum se întetește vântul. Marea a auzit-o de sus, din camping, și-a dat seama că azi e tulburată.

O mașină rătăcită apare adusă parcă de vânt de sub pasarela cu șinele de tramvai.

Sofia traversează și intră imediat pe plajă, se descaltă, nisipul e umed și rece – un nisip de extrasezon.

Se oprește exact acolo, nu se duce nici mai la stânga, nici mai la dreapta, ci fix unde a debarcat-o străduța care coboară de la camping. Să fie ușor de găsit în caz de nevoie, dacă tot a avut îndrăzneala să plece fără telefon.

Își afundă fața în rogojină, își pune pe cap pălăria enormă, pe care o ține cu ambele mâini, de o parte și de alta, cum stă așa pe burtă, ca să nu i-o zboare vântul.

Marea acoperă zgomotul din cap și țiuitul urechilor. O face să se simtă mică, o reduce la un fir de nisip.

Stă așa câteva minute sau zeci de minute până când, într-un moment de neatenție, de aproape somn în ciuda zgomotului, pălăria îi zboară și e dusă direct în valuri. Se ridică în capul oaselor și-și pune mâna streășină la ochi. Apa e plină de tineri care au ieșit la kitesurfing, așa cum se întâmplă de fiecare dată când vântul e suficient de puternic. Se materializează brusc, apar de nicăieri.

Probabil că au grupuri pe care-și dau de veste și aranjamente profesionale care le permit să ajungă pe plajă imediat, dar Sofiei îi place să-și imagineze că i-a conjurat marea, că și ei, asemenea păsărilor care simt câmpul magnetic al planetei, au un organ ce simte vântul prin ziduri și înălțimea valurilor după zgomotul care trece prin ferestre. Că așa cum oamenii-vrăjitori pot invoca stihiiile naturii, și stihiiile pot invoca oamenii, marea îi cheamă la ea ca să-i chinuie și să-i elibereze de tot ce le umple capul și inima acolo, pe uscat, îi cheamă ca să le arate că viața poate fi numai și numai despre supraviețuire. Atât de simplu.

Aripile colorate atașate plăcilor de surf se văd de la distanță unduindu-se ca niște alge pe fundul apei. Privindu-le, Sofia își încordează instinctiv trunchiul și brațele. Are emoții să nu-i ia vântul pe sus și să-i ducă departe de Kansas.

Într-o altă viață, cu alt corp și alte resurse materiale, i-ar plăcea să fie tot aici, să fie și ea conjurată de vânt, să-i reziste îndelung și atunci când cade în apă să se poată ridica ușor.

Își recuperează pălăria și se întoarce agale acasă. De data asta urcă dealul către intrarea principală de sus, nu mai poate amâna să dea ochii cu Ana Lisa. Ce bine ar fi fost ca Robert să n-o dea de gol, voia să vorbească mai întâi cu el despre posibilitatea de a prelua el acest loc de muncă.

E un loc bun, se gândește Sofia. A ajuns aici datorită lui Tomás, după ce în timpul crizei pornite în 2008 pensiunea unde lucra a fost luată de bancă și afacerea s-a închis. În camping veneau la recepție tineri absolvenți de universitate și-și depuneau CV-urile, cereau să dea cu mătura, erau dispuși să facă orice. Șomajul era de trei ori mai mare decât în România, asta dacă puteai lua